

1-Propisanost posta u evvalu: ?itaju?i fetve islamskih u?enjaka, nalazimo da su smatrali propisanim post jest dana u mjesecu evvalu. Stalnoj komisiji za fetve postavljeno je sljede?e pitanje: "ta ka?ete o postu jest dana evvala, nakon ramazana?", na koje su odgovorili: "U predaji Ebu Ejjuba, r.a., zabilje?eno je da je Allahov Poslanik kazao: "Ko isposti mjesec ramazan, a potom to poprati sa jest dana u evvalu, isto kao da je postio cijelo vrijeme." (Ahmed 5/417, Muslim 2/822, Ebu Davud 2433, Tirmizi 1164.)
Ovaj vjerodostojni hadis, po kojem su postupali imam afija, imam Ahmed i skupina drugih u?enjaka, jasno ukazuje na to da je post jest dana evvala sunnet. Nije ispravno suprotstavljati se ovom hadisu sa poja?njenjima koja navode neki u?enjaci koji dokazuju da je post u ovom mjesecu mekruh ? poku?en, kao naprimjer sljede?a poja?njenja: "da neznalica ne bi pomislio da je to ramazanski post", "kako ne bi pomislili da je to obaveza..."
A Allah najbolje zna.</p><p>
</p><p style="text-align: justify;"><span style="font-family: verdana,geneva;">2-Vrijednost posta jest dana evvala
U fetvama islamskih u?enjaka nalazimo da su podsticali na po?enje jest dana u mjesecu evvalu, zbog nagrade koju je Poslanik obe?ao onima koji poste.
Uva?enom u?enjaku dana?njeg vremena Muhammedu Salihu Munned?idu postavljeno je sljede?e pitanje:
"Kakav je propis posta jest dana u evvalu i da li je to obaveza?", na koje je
odgovorio: "Post jest dana u evvalu, nakon ramazanskog obaveznog posta, je sunnet ? pohvalan ?in i nije obaveza ? vad?ib. Muslimanu je propisano da posti jest dana u evvalu i za to djelo obe?ane su velike nagrade. Jedna od tih nagrada jeste da se posta?u tih dana obe?ava nagrada posta cijele godine, kao ?to je zabilje?eno u vjerodostojnom hadisu Allahovog Poslanika u predaji Ebu Ejjuba, r.a., u kojoj stoji da je Allahov Poslanik kazao: "Ko isposti mjesec ramazana, a potom to poprati sa jest dana u evvalu, isto kao da je postio cijelo vrijeme." (Hadis su zabilje?ili Muslim, Ebu Davud, Tirmizi, Nesai i Ibn Mad?e)
Allahov Poslanik detaljno je pojasnio ovu nagradu sljede?im rije?ima: "Ko isposti jest dana nakon Ramazanskog bajrama, kao da je postio godinu." U drugom rivajetu: "Allah dobro djelo nagra?uje deseterostruko, mjesec je za deset mjeseci, a post jest dana upotpunjuje nagradu godine." (Nesai, Ibn Mad?e, on se nalazi u Sahihut-Tergib, 1/421) Ibn Huzejme ga bilje?i u verziji: "Post mjeseca ramazana nagra?uje se deseterostruko, a post jest dana za dva mjeseca godine, to je post cijele godine."
U?enjaci hanbelijske i afijske pravne ?kole spomenuli su da je post jest dan mjeseca evvala, nakon mjeseca ramazana, ravan nagradi obaveznog posta cijele godine, zato ?to je uve?avanje nagrade op?enito prisutno i u dobrovoljnom postu, tj. dobro djelo se nagra?uje deseterostruko.
Veoma bitna korist koja proizlazi iz posta jest dana mjeseca evvala jeste upotpunjavanje manjkavosti ramazanskog posta, zato ?to je nemogu?e sa?uvati post od manjkavosti, a na Sudnjem danu ?e se nafilama ? dobrovoljnim djelima upotpunjavati manjkavost obaveznih djela. Allahov Poslanik kazao je: "Prvo djelo za koje ?e ljudi polagati ra?une na Sudnjem danu je namaz, Uzvi?eni Allah ?e govoriti melekima ? a On najbolje zna: 'Pogledajte u namaz Moga roba, je li potpun ili manjkav.' Ako bude potpun, bude mu upisana potpuna nagrada.

Ako bude manjkav, Uzviĩeni Allah rekne: 'Pogledajte da li Moj rob ima dobrovoljnog ibadeta ĩ nafile', ako bude imao dobrovoljnih namaza ,Uzviĩeni Allah rekne:

'Upotpunite Mome robu obavezni namaz njegovim nafilama, a nakon toga s ostalim djelima u?inite isto.' (Ebu Davud)
A Allah najbolje zna.
</p>

<p style="text-align: justify;"><span style="font-family:

verdana,geneva;">3-Kada se moĩe po?eti sa postom ĩest dana

ĩevvala
Islamski u?enjaci dozvolili su da se ĩest dana ĩevvala po?ne postiti ve? drugog dana Bajrama. Naĩalost, mnogi ljudi smatraju kako i ovaj Bajram traje tri ili ?etiri dana, ĩto nema nikakve osnove. Ramazanski bajram traje jedan dan i samo u tom prvom danu zabranjeno je postiti, po konsenzusu u?enjaka.

ĩejh Muhammed Salih Usejmin upitan je: "Mnogi ljudi smatraju kako je obaveza da se po?ne s postom ĩest dana ĩevvala u drugom danu Bajrama i da se ti dani moraju postiti uzastopno, je li to ta?no?", na ĩto je odgovorio: "Post u mjesecu ĩevvalu moĩe da se po?ne odmah drugog dana Bajrama, a isto tako ta nafila moĩe se ispostiti i na kraju mjeseca, kao ĩto je dozvoljeno da se posti uzastopno ĩest dana ili da se posti dan po dan razdvojeno. Bitno je da taj post bude nakon napaĩtanja obaveznog posta. ?ovjek koji treba da naposti odre?ene dane iz ramazana, dat ?e prednost napaĩtanju nad dobrovoljnim postom u mjesecu ĩevvalu."

A Allah najbolje zna.
Centru za fetve koji djeluje u sklopu web sajta islamweb.net postavljeno je pitanje: "Je li dozvoljeno postiti ĩest dana u ĩevvalu neposredno nakon Bajrama ili je obaveza sa?ekati prolazak tre?eg dana Bajrama?", na ĩto su odgovorili: "Imam Muslim zabiljeĩio je predaju od Allahovog Poslanika: "Ko isposti mjesec ramazana, a potom to poprati sa ĩest dana u ĩevvalu, kao da je postio cijelo vrijeme." Imam Nevevi u komentaru Muslimovog Sahiha rekao je: "U?enjaci naĩe pravne ĩkole smatraju da je prioritelnije i bolje da se posti ĩest dana uzastono i neposredno nakon Bajrama, a ako bi ih postio rastavljeno ili odgodio do kraja mjeseca, postigao bi obe?anu nagradu, jer se i na to odnosi termin '...a potom to poprati sa ĩest dan u ĩevvalu.'
Allah najbolje zna.
</p>

<p style="text-align: justify;"><span style="font-family:

verdana,geneva;">4-Da li je obaveza postiti uzastopno ĩest dana
Velikom broju u?enjaka postavljeno je pitanje o na?inu poĩ?enja ove nafile: Da li je obaveza da se ĩest dana posti uzastopno ili je dozvoljeno da se razdvoje, pa su odgovorili da treba poĩuriti sa postom, i da je najbrĩi na?in da se isposte zajedno, ali da to nije obaveza, dakle dozvoljeno je da se dani posta razdvoje u toku mjeseca ĩevvala.

ĩejhu Ibn Bazu postavljeno je sljede?e pitanje: "Je li obaveza da post ĩest dana u ĩevvalu bude uzastopan ili je dozvoljeno da se dani posta rastave tokom mjeseca?", na ĩto je odgovorio: "Post ĩest dana mjeseca ĩevvala je propisan ibadet ĩ sunnet Allahovog Poslanika. Dozvoljeno ga je postiti uzastopno ili razdvojeno, zato ĩto je Allahov Poslanik to pitanje spomenuo u formi op?enitog propisa, ne odre?uju?i na?in na koji se treba postiti, tj. uzastopno niti razdvojeno. Kazao je Allahov Poslanik: "Ko isposti mjesec ramazana, a potom to poprati sa ĩest dana u ĩevvalu, kao da je postio cijelo vrijeme." (Hadis je zabiljeĩio imam Muslim u svome Sahihu)
</p>

<p style="text-align: justify;"><span style="font-family:

verdana,geneva;">5-Napaĩtanje ĩevvalske nafile
Post u mjesecu ĩevvalu je nafila ĩ dobrovoljni ibadet koji je vremenski ograni?en na mjesec ĩevval. Onaj ko isposti u velikom je dobru, a onaj ko to ne u?ini, bez

obzira da li to bilo iz opravdanog razloga, njemu nije propisano da napa?ta uest dan evvala, pa makar du?i niz godina prakticira taj ibadet.
 Kada je ejh Bin Baz upitan o napa?tanju uest dana mjeseca evvala, kazao je: "Post uest dana u evvalu je sunnet, a ne obaveza. To potvr?uju rije?i Allahovog Poslanika: "Ko isposti mjesec ramazana, a potom to poprati sa uest dana u evvalu, kao da je postio cijelo vrijeme." (Hadis je zabilje?io imam Muslim u svome Sahihu) Spomenuti hadis tako?er ukazuje na to da je dozvoljeno da se ti dani poste uzastopno, a i rastavljeno, zbog op?enitosti ove forme. Po?urivanje sa ovom nafilom je preporu?eno, zbog rije?i Uzvi?enog Allaha: "A po?urio sam k Tebi, Gospodaru moj, da bude? zadovoljan." (Taha, 84) Spomenuti ajet kao i drugi hadisi Allahovog Poslanika ukazuju na pohvalnost po?urivanja sa dobrim djelima. Dakle, nije obaveza da ?ovjek svake godine posti uest dan au evvalu, ali je ustrajnost u tome preporu?ena. Allahov Poslanik je kazao: "Allahu su najdra?a djela ona u ?ijem ?injenju ustraje njihov sahibija, pa makar bila i malehna." (Buharija i Muslim)
Nije propisano napa?tanje ove nafile nakon ?to zavr?i mjesec evval, zato ?to je to sunnet ?ije je vrijeme pro?lo, bez obzira da li ostavljanje posta bilo zbog opravdanog razloga ili ne.
A Allah najbolje zna.
</p> <p style="text-align: justify;">6-Spojiti namjeru u postu uest dana evvala i napa?tanju propu?tenih dana ramazana
?itaju?i fetve islamskih u?enjaka nalazimo da su smatrali da nije dozvoljeno da ?ovjek posti u evvalu sa namjerom napa?tanja ramazana, spajaju?i u tom istom postu i namjeru posta uest dana u mjesecu evvalu. Onaj ko posti evval, ne mo?e u taj post "ugraditi" i napa?tanje ramazanskog posta. Svaki od ta dva posta treba se postiti zasebno.
Pitanje: S obzirom na to da je pohvalno postiti uest dana evvala nakon mjeseca ramazana, zanima me da li ena mo?e postiti uest dana evvala dobrovoljnog posta a da u isto vrijeme time namjerava napa?tanje propu?tenih dana mjeseca ramazana?
 Odgovor: Nije dozvoljeno da osoba koja treba napostiti odre?eni broj dana ramazana posti uest dana evvala, a istim postom namjerava i napa?tanje posta iz ramazana, ve? je obavezna da naposti propu?tene dane ramazana, a zatim da posti uest dana evvala, ako to bude ?eljena, prije nego ?to zavr?i mjesec evval. (Fetve Stalne komisije: fetva broj 11663, 10 tom, str. 354)
?ejh Usejmin je kazao: "Onaj ko posti dan Arefata, ili dan A?ure, a du?an je napostiti odre?en broj dana ramazana, njegov post je validan. Ako bi poste?i ove dane namjeravao i napa?tanje ramazanskog posta, postigao bi dvije nagrade; nagradu arefatskog posta ili nagradu posta dan A?ure sa nagradom napa?tanja ramazanskog posta. Ovo je u slu?aju kada je u pitanju op?i post koji se ne vezuje za ramazan. A ?to se ti?e posta uest dana mjeseca evvala, ti dani se vezuju za mjesec ramazan i ne poste se osim nakon ?to se naposte propu?teni dani ramazana, a osoba koja bi postila te dane prije napa?tanja ramazana, ne bi postigla spomenutu nagradu, zbog rije?i Allahovog Poslanika: "Ko isposti mjesec ramazan, a potom to poprati sa uest dana u evvalu, kao da je postio cijelo vrijeme." Poznato je da se za onoga ko nije napostio propu?tene dane ramazana, ne mo?e kazati da je postio mjesec ramazan sve dok ne naposti izostavljene dane."
</p> <p style="text-align: justify;">7-Spojiti nijjet u postu bijelih dana i uest dana evvala
Islamski u?enjaci

smatrali su da ne postoji zapreka da ?ovjek spoji namjeru u postu ĩest dana ĩevvala i postu bijelih dana.
U odgovoru na to pitanje ĩejh Muhammed Salih Munedĩid kazao je: "Pitao sam ĩejha Bin Baza za ovo pitanje, pa je kazao da je to dozvoljeno. Naime, osoba koja bi tako postupila, ustvari je postila i ĩest dana kao ĩto je postila i bijele dane, a Allahova milost je ogromna. ĩejh Muhammed Salih Usejmin, u odgovoru na ovo pitanje, kazao je: "Sa osobe koja posti ĩest dana u ĩevvalu spada post bijelih dana, bez obzira da li ih postio u vrijeme bijelih dana, prije ili poslije, zato ĩto se u tom slu?aju za njega mo?e kazati da je postio tri dana u svakom mjesecu. Aiĩa, r.a., kazala je: "Allahov Poslanik postio bi u svakom mjesecu po tri dana, ne obra?aju?i paĩnju da li je to na po?etku, u sredini ili na kraju mjeseca." To pitanje identi?no je pitanju klanjanja potvr?enih sunneta prije obaveznog namaza zajedno sa nijjetom tehijjetul-mesdĩida. Ako bi ?ovjek u?ao u dĩamiju i klanjao potvr?ene sunnete prije obaveznog namaza, ne bi trebao posebno klanjati tehijjetul-mesdĩid."
A Allah najbolje zna.
</p> <p style="text-align: justify;">8- ĩenin post ĩest dana ĩevvala bez mu?eve saglasnosti
Propis posta ĩest dana ĩevvala u osnovi se ne razlikuje od ostalih dobrovoljnih vrsta posta, kada je ĩeni obaveza da za dobrovoljni post tra?i saglasnost ĩ dozvolu mu?a.
Uvaĩenom u?enjaku danaĩnjice Muhammedu Salihu Munedĩidu postavljeno je pitanje: "Da li je ĩena obavezna da tra?i dozvolu od mu?a za post ĩest dana ĩevvala", na koje je odgovorio: 'ĩeni nije dozvoljeno da posti dobrovoljni post osim sa dozvolom svoga mu?a. Ako joj mu? to ne dozvoli, njoj nije dozvoljeno da posti, osim u slu?aju kada je mu? musafir ĩ putnik, kada je njoj dozvoljno da posti ĩest dana ĩevvala i druge vrste dobrovoljnog posta sve dok je on na putu. Me?utim, ako je mu? kod ku?e, ĩeni nije dozvoljeno da posti osim sa njegovom dozvolom, zbog hadisa koji govore o tom pitanju."
A Allah najbolje zna.</p> <p>9-Mo?e li ĩena postiti ĩest dana ĩevvala a nije napostila propu?tene dane ramazana
U pogledu ovog pitanja islamski u?enjaci zauzeli su opre?ne stavove: jedni su to smatrali dozvoljenim, a drugi zabranjenim (kao ĩto se dalo indirektno vidjeti iz prethodnih fetvi ĩejha Bin Baza i ĩejha Usejmina). Najpre?e je da osoba koja treba napostiti ramazanski post po?ne sa napa?tanjem ramazanskog posta, me?utim ako bi po?ela sa postom ĩest dana ĩevvala ĩ iz razloga ĩto napa?tanje mo?e u?initi tokom godine, a mjesec ĩevval ako pro?e sa njim je pro?la i spomenuta nagrada ĩ nadati se da ?e dobiti spomenutu nagradu.
Uvaĩenom u?enjaku danaĩnjega doba, doktoru Halidu ibn Abdullahu el-Muslihu, jednom od najve?ih u?enika ĩejha Usejmina ĩ koji je i zet ĩejha Usejmina, postavljeno je sljede?e pitanje:
"Ako bi ĩena ĩeljela da posti ĩest dana ĩevvala, a nije napostila propu?tene dane ramazana, da li je pre?e da napa?ta propu?tene dane ili je dozvoljeno da posti ĩest dan aĩevvala a nakon toga da napa?ta propu?tene dane ramazana?
Odgovor:
"U pogledu pitanja posta nafile prije napa?tanja ramazanskog posta, u?enjaci imaju dva stava:
Prvi: Dozvoljeno je postiti nafilu prije napa?tanja ramazana, i to je stav ve?ine islamskih u?enjaka ĩ dĩumhura, neki su to dozvolili op?enito a neki su to smatrali dozvoljenim suz poku?enost. U?enjaci hanefijske pravne ĩkole smatrali su op?enito dozvoljenim pos?enje nafile prije napa?tanja ramazana, zato ĩto napa?tanje nije obavezno odmah, ve? je to obaveza koja se mo?e odgoditi (vadĩib muvesea), a po jednom

rivajetu i imam Ahmed je zastupao taj stav.
U?enjaci ?afijske i malikijske pravne ?kole smatrali su da je to dozvoljeno uz poku?enost, zbog toga ?to se na taj na?in ?ovjek okupira nafilom u odnosu na napa?tanja posta koji je obavezan.
Drugi: Da je zabranjeno postiti dobrovoljni post prije napa?tanja ramazanskog posta, i to je stav hanbelijske pravne ?kole.</p> <p style="text-align: justify;">Ispravno je mi?ljenje onih koji smatraju da je to dozvoljeno, zato ?to vrijeme napa?tanja nije ograni?eno, a stav da je vrijeme napa?tanja ograni?eno i da je dobrovoljni post prije napa?tanja neispravan, jeste stav za koji treba dokaz, a takav dokaz ne postoji..."
</p> <p style="text-align: justify;">A Allah najbolje zna.</p>